

Docent-evaluatie MA-cursus 'Societal Participation' 2013-2014.

Harry Ganzeboom

De cursus is een voortzetting van een cursus met dezelfde naam in het programma 2012-2013 die Marie-Louise Damen gegeven heeft. Door het aanstaande vertrek van Marie-Louise en niet-beschikbaarheid van Bianca Suanet als haar beoogde vervanger ben ik pas in een laat stadium als docent ingedeeld. De Studiegidsbeschrijving en het onderwijsformat (2 hoor/werkcolleges en 1 computerpracticum per week) heb ik van mijn voorgangers geërfd. Het leek me zinvol de vorig jaar gebruikte theoretische inleiding (Collins, Conflict Sociology) te vervangen door een meer toegepaste inleiding, ook een hedendaagse klassieker (Inglehart, Modernization and Postmodernization). Wel nam ik een aantal van de andere artikelen over en het element dat social participation in de vorm van onconventionele politieke participatie bestudeerd zou worden.

Het doel van het vak is o.m. om een overzicht te geven van de verschillende vormen van sociale participatie waarop het onderzoek van de Afdeling Sociologie binnen het programma PARIS gericht is. Dat vond ik te hoog gegrepen voor een 6 erts cursus, vooral omdat ik geen cafeteria-onderwijs met wisselende gastdocenten wil geven. De inhoud van de gegeven cursus is het sterkst gericht op het onderzoek van de SCC groep, maar er komen ook elementen van stratificatie-onderzoek (SILC) aan de orde. Een andere doelstelling is alle studenten te laten kennismaken met een kwantificerende onderzoeksstijl. Die heb ik van harte proberen in te vullen.

Het was min of meer mijn eerste sociologie-cursus sinds ik naar de VU gekomen ben bijna 12 jaar geleden. Het was voor het eerst dat ik onderwijs verzorgde over politieke participatie en het werk van Inglehart.

De cursus is niet helemaal gegeven zoals gepland. Eén bijeenkomst is vervallen omdat ik bij andere verplichtingen niet vervangen kon worden en ik er niet in slaagde een zinvolle vervanging hier te vinden. Het geplande onderdeel om gegevens van het CCC-project te analyseren is (daarmee) ook vervallen, maar daar ben ik niet rouwig om: eerder hadden we nog meer moeten doen het met EVS data. Ook één practicum viel uit of werd eigenlijk voortijdig afgebroken: de computers deden het niet.

Goed bevallen is mij:

- Drie contactmomenten per week.
- Het boek van Inglehart, dat ik tevoren niet in detail kende. Goede punten van het boek zijn is dat het een flink stuk klassieke sociologie bevat, mooi voortbouwt op standaard moderniseringstheorie, empirisch maar niet te ingewikkeld is, en zelfs concrete manipulaties in spss-syntax bevat. Beetje langdradig, maar eigenlijk een betrekkelijk ideaal boek.
- Ook de flankerende artikelen werkten goed.
- Combinatie met empirische analyse van het EVS2008 databestand acht ik zeer waardevol. Kijken of wat in het boek staan, (nog steeds) klopt, zo leid je onderzoekers op. Deze opzet zou in veel meer, zelf alle sociologie-onderwijs gekozen moeten worden.
- Inbreng exchange studenten was waardevol. Ook is het waardevol dat dit de cursus engelstalig maakt.

Minder goed bevallen:

- De studenten hebben zeer gevarieerde aanvangssituaties wat betreft statistiek, maar vooral ook computer (spss) vaardigheid. Dit is het gevolg van het feit dat geen enkele selectie bij toelating wordt gehanteerd. De consequentie is dat het niveau zich erg aanpast aan het laagst aanwezige, en dat is erg laag voor een Master sociologie. Voor de minst competente studenten heb ik wat extra reparatie-onderwijs verzorgd (individueel). Ik ben bang dat juist de beste en meest ambitieuze studenten hierdoor niet genoeg zijn uitgedaagd.
- Engelse competentie van sommige studenten bleek niet sterk, zelfs tot een punt waarop sommigen verkozen hun bijdrage aan de discussie in het Nederlands te geven en door mij te laten vertalen. Dit was voor mij een ongewone ervaring.
- Zoals ook bij andere cursussen heb ik de studenten elke bijeenkomst tevoren vragen over de collegestof laten inleveren. De studenten hebben dit trouw gedaan en het heeft hen ertoe aangezet tevoren de stof door te nemen. Ik vond het echter erg moeilijk om de vragen te rubriceren en ervan gebruik te maken bij het college de volgende dag. In methodologie-onderwijs werken de vragen juist altijd heel goed.
- De groep was een klein beetje te groot om een echte seminar-sfeer te creëren. Daardoor werd het onderwijs erg frontaal en hebben de studenten heel weinig van elkaar geleerd. De groep is ook te groot om essays te laten maken en daarop feedback te geven.
- Ook voor de practica was de groep te groot om alleen te begeleiden. Opdelen in twee subgroepen was dienstiger geweest.
- De practicumzaal was een verschrikking. Computers doen het niet, ook niet de computer van waaraf geprojecteerd moet worden. Onoverzichtelijke opstelling, allerlei andere studenten zitten ertussen en laten zich niet weggagen. De volgende keer vraag ik de studenten hun eigen computers mee te nemen, dat werkt uiteindelijk beter.
- Ik was heel verbaasd over het feit dat college-participatie in een MA cursus kennelijk niet verplicht is. Ik heb het zoveel mogelijk die kant opgeduwd door de participatie bij te houden en onderdeel van de beoordeling te maken (de aanvankelijk Studiegidstekst was hierover niet heel erg concreet).
- Het tentamen is erg goed gemaakt, was eigenlijk te gemakkelijk. Afsluiting met een kort paper (take-home) was mogelijk geweest en mogelijk meer onderscheidend en leerzamer.

Evaluatie en opmerkingen van de studenten

- De online evaluatie is door slechts 11 studenten ingestuurd. Deze magere respons is mede te wijten aan het feit dat de studenten deze evaluatie moesten invullen in de Kerstvakantie en ik niet de gelegenheid had om ze te herinneren. Het is trouwens voor de docent bijzonder oninzichtelijk hoe deze geautomatiseerde procedure verloopt. Ik heb uiteindelijk maar navraag gedaan bij studenten of het allemaal wel was aangekomen.
- De indruk is juist dat ik het aanvankelijke schema van de stof niet helemaal heb gevolgd. Ik heb de bijeenkomsten afgestemd op het tempo van de studenten, de mogelijkheden om een combinatie met de EVS analyse te maken, en ook spontaan het artikel van Bovens & Wille ingevoegd.

Mogelijke verbeteringen

- Computerpracticum opdelen in twee (kleinere) niveau-groepen. Dan kun je iedereen beter bedienen.
- Specifieker zijn over het soort vragen dat over de stof moeten worden ingeleverd: kritisch.
- Cursus niet laten eindigen met een tentamen, maar met een kort essay, om schrijfvaardigheid te trainen. Ander alternatief: gedurende de cursus korte essays laten maken.